EVROPSKA UNIJA – BOSNA I HERCEGOVINA
SPORAZUM O STABILIZACIJI I PRIDRUŽIVANJU

PODODBOR ZA TRANSPORT, ENERGIJU, OKOLIŠ I REGIONALNI RAZVOJ

9. sastanak - 10. juni 2026. godine
Mjesto: Brisel (hibridno)

PREPORUKE

OPĆA NAPOMENA: Velik broj preporuka prenesen je iz prošle godine, odnosno prethodnih godina. Za takve preporuke prethodno određeni i istekli rokovi zadržani su kao podsjetnik, čime se naglašava važnost žurnog postupanja. Ipak, određeni su i novi rokovi za predstojeće razdoblje, uzimajući u obzir naznake bosanskohercegovačke strane, kada su one bile dostavljene.

	1 - Okoliš

	1.2. Horizontalna pitanja i međunarodne konvencije

- **Sveobuhvatne preporuke za okoliš i klimu:** Bosna i Hercegovinu se poziva da u potpunosti provede Deklaraciju iz Sofije o Zelenoj agendi za Zapadni Balkan i da ojača napore usmjerene na prelaz prema cirkularnoj, klimatski neutralnoj, resursno efikasnoj i konkurentnoj ekonomiji.
- Pod vodstvom Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih odnosa (MVTEO) i na osnovu dogovorenog jedinstvenog integriranog plana (prethodno određeni rok 4Q/2025.) do Q4/2026., BiH treba hitno početi provedbu Strategije aproksimacije propisa u oblasti zaštite okoliša BiH, usvojene u maju 2017. Provedba treba biti usklađena s novim odredbama *acquisa* EU i time osigurati reviziju, preuzimanje i provedbu propisa u oblasti okoliša u cijeloj zemlji. Potrebno je osigurati godišnje izvještavanje o napretku.
- Kao dopunu Strategiji aproksimacije propisa u oblasti zaštite okoliša BiH, BiH bi trebala usvojiti konsolidiranu cjelodržavnu Strategiju i Akcioni plan za zaštitu okoliša (prethodno određeni rok Q1/ 2026.) do Q4/2026., kako bi se osiguralo dobro strateško planiranje u sektoru okoliša i koordinirana i usklađena provedba.
- BiH mora osigurati ujednačeno postupanje u cijeloj zemlji u pogledu usklađivanja sa Direktivama o procjeni utjecaja na okoliš (EIA) i strateškoj procjeni utjecaja na okoliš (SEA) (prethodno određeni rok Q2/2026.) do Q2/2027. i znatno ojačati njihovu provedbu, kao i provedbu odredbi koje se odnose na pristup javnosti informacijama o okolišu i učešće javnosti u procesu donošenja odluka.
- Da bi ostvarila napredak u oblasti okoliša, unaprijedila zaštitu okoliša i uskladila propise sa *acquisem* EU, BiH treba ojačati svoje upravne kapacitete i sisteme praćenja i značajno unaprijediti međuinstitucionalnu koordinaciju među nadležnim tijelima.
- BiH mora osigurati jasne, dosljedne i konsolidirane informacije o ostvarenom napretku, koje trenutno nedostaju, kako bi se izbjegle fragmentirane ili zasebne nekoordinirane aktivnosti.
- Kako bi se unaprijedila provedba konvencija o zaštiti okoliša, čija je BiH potpisnica, i kako bi se osiguralo nesporno zastupanje i sistematsko izvještavanje u ime BiH, potrebno je hitno formalizirati postupak imenovanja nacionalne kontakt točke za BiH (prethodno određeni rok Q2/2026.) do Q4/2026.

	1.3. Napredak u koordiniranom usklađivanju propisa na svim nivoima vlasti s pravnom stečevinom EU i njihova provedba, te aktivnosti na dosljednoj i koordiniranoj provedbi u sektorima okoliša

1.3.1. Upravljanje vodama

- BiH se potiče da unaprijedi svoje postojeće zakonodavstvo (uključujući i zakone o vodama), u cilju daljeg usklađivanja s *acquisem* EU u oblasti voda, uključujući i propise koji se odnose na pročišćavanje komunalnih otpadnih voda, pitku vodu i upravljanje rizikom od poplava. To bi trebalo provesti na koordiniran i usklađen način na nivou cijele države, kako bi se osigurala održivost ulaganja, kao što su ulaganja u postrojenja za pročišćavanje otpadnih voda.
- BiH treba preuzeti obavezu provođenja neophodnih reformi u ovoj oblasti, te ih provesti kako bi dopunila napore donatora i osigurala održivost i dobro upravljanje sektorom voda.

1.3.2 Upravljanje otpadom

- BiH treba usvojiti strategiju upravljanja otpadom na nivou cijele države (prethodno određeni rok Q1/2026.) do Q4/2026. kako bi se osigurao koordiniran pristup rješavanju prioriteta zemlje i harmonizirano usklađivanje s *acquisem* EU, što je od posebnog značaja u kontekstu cirkularne ekonomije i Zelene agende za zapadni Balkan.
- BiH bi trebala intenzivirati napore u primjeni principa hijerarhije otpada, uključujući efikasno upravljanje različitim tokovima otpada, te početi pripreme (prethodno određeni rok Q2/2026.) do Q1/2027. za usklađivanje zakonodavstva sa Strategijom EU o plastici i Direktivom o plastičnim proizvodima za jednokratnu upotrebu.

1.3.3 Kvalitet zraka

- BiH treba izraditi cjelodržavnu strategiju za sistematsku i efikasnu borbu protiv zagađenja zraka , te usklađivanje zakonodavstva sa *acquisem* EU, uz blisku koordinaciju između svih razina vlasti (prethodno određeni rok Q1/2026.) do Q1/2027.
- BiH treba ubrzati uspostavljanje koordinirane i funkcionalne mreže za praćenje kvaliteta zraka na razini cijele države kako bi se osigurali pouzdani podaci za institucije BiH i njene građane.
- BiH treba uskladiti svoje zakonodavstvo sa Direktivom EU o smanjenju nacionalnih emisija određenih atmosferskih onečišćujućih tvari (Direktiva (EU) 2016/2284), naročito ubrzanjem unaprjeđenja inventara emisija, uspostavljanjem funkcionalnog Registra ispuštanja i prijnosa zagađujućih materija, te intenziviranjem aktivnosti na potpunoj ratifikaciji i provedbi Konvencije o dalekosežnom prekograničnom onečišćenju zraka i njenih protokola (prethodno određeni rok Q1/2026.) do Q1/2027.

1.3.4 Industrijsko zagađenje

- BiH treba dodatno uskladiti svoje zakonodavstvo s Direktivom o industrijskim emisijama (prethodno određeni rok Q4/2025.) do Q4/2026., te uspostaviti funkcionalan Registar ispuštanja i prijenosa zagađujućih materija na nivou cijele države (prethodno određeni rok Q4/2025.) do Q4/2026., omogućujući pristup javnosti podacima i njihovo dostavljanje institucijama EU.
- BiH treba pristupiti ratifikaciji Protokola Aarhuške konvencije o registrima ispuštanja i prijenosa zagađujućih tvari (prethodno određeni rok Q1/2026.) do Q1/2027.
- BiH mora osigurati usklađenost s Odlukom Ministarskog savjeta Energetske zajednice.
- BiH treba osigurati provedbu Nacionalnog plana za smanjenje emisija, te usvojiti tehničke i financijske mjere neophodne za njegovu provedbu (prethodno određeni rok Q2/2026.) do Q2/2027.

1.3.5 Kemikalije

- BiH treba ostvariti dalji napredak u usklađivanju svog zakonodavstva s relevantnim *acquisem* EU na usklađen način na nivou cijele države, uključujući usklađivanje s Uredbom REACH.

1.3.6 Zaštita prirode

- U svjetlu značaja zaštite prirode i bioraznolikosti u okviru Zelenog plana EU, te velikog potencijala BiH u ovoj oblasti, BiH treba ostvariti napredak u oblasti zaštite prirode / bioraznolikosti. U tom cilju, BiH treba intenzivirati usklađivanje sa relevantnim *acquisem* EU (uključujući gore navedene Direktive EIA i SEA) te uspostaviti mehanizme za zaštitu prirode i bioraznolikosti (prethodno određeni rok Q2/2026.) do Q4/2026. Ovo treba uzeti u obzir i u kontekstu rastućih infrastrukturnih ulaganja kako bi se spriječili negativni utjecaji.

1.3.7 Buka

- BiH treba uložiti značajne napore kako bi se uskladila i provela *acquis* EU o buci u okolišu na nivou cijele države (prethodno određeni rok Q1/2026.) Q4/2026.

1.4 Mehanizam Unije za civilnu zaštitu (UCPM)

- Kao država učesnica Mehanizma Unije za civilnu zaštitu (UCPM), BiH treba nastaviti aktivno učestvovati u aktivnostima u okviru Mehanizma (obuke, vježbe, sastanci stručnih radnih grupa, prijavljivanje za projekte).
- BiH mora uvesti jedinstveni evropski broj za hitne slučajeve 112 (prethodno određeni rok Q4/ 2026.) do Q4/2027.
- BiH treba nastaviti s formiranjem jedinice za hitno reagiranje na državnoj razini, u skladu sa zahtjevima za module civilne zaštite Mehanizma Unije za civilnu zaštitu, kao i u skladu s odredbama Okvirnog zakona o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća u BiH (Službeni glasnik BiH 50/08) (prethodno određeni rok Q/2026.) do Q4/2027.
- BiH trebala započeti korištenje lite verzije Zajedničkog sistema za komunikaciju i informiranje u hitnim slučajevima (CECIS) LITE do Q3/2026.

2 - Klima

- Kako bi osigurala strateški pristup sistematskom usklađivanju s *acquisem* u području klime i njegovu efikasnu primjenu, BiH treba usvojiti (prethodno određeni rok Q4/2025.) do Q4/2026. državni zakon o klimi.
- BiH treba hitno izraditi dugoročnu strategiju koja pokriva period do 2050. godine i dostaviti je UNFCCC do Q2/2027.
- BiH hitno treba potpuno uskladiti i provesti Uredbu o upravljanju uključujući cjelokupno relevantno izvješćivanje Europskoj agenciji za okoliš (EEA) do Q2/2027.
- BiH hitno treba usvojiti i provesti propise koji se odnosi na monitoring, izvještavanje, verifikaciju i akreditaciju (MRVA) do Q4/2026.
- BiH treba hitno usvojiti Nacionalni energetski i klimatski plan (NECP) do (prethodno određeni rok 30.6.2024.) do Q4/2026, uvažavajući preporuke Energetske zajednice.
- BiH treba hitno izvijestiti o provedbi ažuriranih nacionalno utvrđenih doprinosa (NDC) za razdoblje 2020-2030. u okviru Pariškog sporazuma (kontinuirano - prethodno određeni rok Q2/2026.) do Q4/2026.
- BiH treba dostaviti novi NDC UNFCCC-u (prethodno određeni rok Q4/2025.) do Q4/2026.
- BiH hitno treba ojačati ljudske resurse za vođenje klimatske politike (kontinuirano - prethodno određeni rok Q2/2026.) do Q2/2027.
- BiH treba inicirati aktivnosti za podizanje svijesti (kontinuirano - prethodno određeni rok Q2/2026.) do Q2/2027.

3 Transport

3.1 Plan povezivanja

- BiH treba pojačati svoje napore za provedbu dogovorenih reformskih mjera za povezivanje u oblastima transporta i energije (kontinuirano).
- BiH treba uložiti veće napore da pronađe potrebna financijska sredstva za autoput Koridor Vc. Plan treba biti izrađen (prethodno određeni rok do kraja 2025) do kraja 2026.
- BiH treba nastaviti s naporima za zaključivanje Sporazuma o željezničkim graničnim prelazima i njegovim protokolima s Hrvatskom (prethodno određeni rok Q1/2026.) do Q1/2027.
- BiH treba usvojiti Strategiju o inteligentnim transportnim sistemima (ITS) (prethodno određeni rok Q4/2025.) do Q4/2026.
- I dalje ostaje obaveza za BiH da uskladi propise s ITS direktivom u sektoru cesta, uspostavi cjelodržavni sistem za prikupljanje podataka o saobraćajnim nesrećama i osigura dovoljna budžetskih sredstava za održavanje željezničke i osnovne cestovne mreže (kontinuirano za održavanje / prethodno određeni rok Q2/ 2026.) do Q2/2027.
- BiH treba uložiti napore da ispuni obaveze iz Ugovora o Transportnoj zajednici i njegovog Aneksa I (kontinuirano).

3.2 Strateški okvir transporta u BiH i akcioni planovi - najnovije informacije

- BiH treba hitno nastaviti provedbu Okvirne prometne strategije i njenih akcionih planova blisko surađujući sa svim nosiocima aktivnosti i dostaviti svoje godišnje izvještaje o provedbi Evropskoj komisiji. (kontinuirano / prethodno određeni rok Q1/2026.) do Q1/2027.
- BiH treba usvojiti ažuriranu Okvirnu strategiju transporta BiH (prethodno određeni rok Q1/2026.) do Q1/2027.

3.3. Cestovni transport

- BiH treba poboljšati upravljanje sigurnošću cestovnog prometa kroz uspostavu glavne Agencije za sigurnost cesta (prethodno određeni rok Q4/2025.) do Q4/2026. i potpuno provesti ostale aktivnosti utvrđene u Regionalnom akcionom planu za sigurnost cestovnog prometa, uključujući i sveobuhvatnu državnu strategiju za sigurnost cestovnog prometa za drugu deceniju Akcije za sigurnost na cestama (prethodno određeni rok Q4/2025.) do Q4/2026.
- BiH treba u cijelosti uskladiti svoje propise o transportu opasnih roba s acquisem EU (prethodno određeni rok Q1/2026.) do Q4/2026.
- BiH treba uskladiti svoje zakonodavstvo sa socijalnim i tržišnim pravilima u cestovnom transportu.

3.4. Željeznički transport

- BiH treba na najbolji način da iskoristi tehničku pomoć usklađivanju Zakona o željeznicama BiH sa Četvrtim paketom Direktiva EU o željeznicama. Regionalni akcioni plan za željeznice, izrađen u okviru Transportne zajednice, bi trebao biti ključan u provođenju reformskih procesa u BiH na državnom nivou (prethodno određeni rok Q1/2026.) do Q1/2027.
- BiH treba nastaviti objavljivati sve tehničke specifikacije EU za interoperabilnost (TSI) (prethodno određeni rok Q1/2026.) novi rok Q1/2027.
- BiH treba uložiti dodatne napore kako bi povećala nezavisnost željezničkog regulatora, državnog tijela nadležnog za sigurnost i državnog tijela za istrage (prethodno određeni rok do kraja 2025.) do kraja 2026.

3.5. Pomorski transport i transport unutarnjim plovnim putevima

- BiH treba usvojiti propise na državnom nivou o plovidbi unutarnjim plovnim putevima u skladu s *acquisem* EU, te nastaviti provedbu prekograničnog Okvirnog sporazuma za poboljšanje plovnosti rijeke Save (prethodno određeni rok Q1/2026.) do Q1/2027.
- BiH treba izmijeniti i dopuniti Zakon o pomorskom transportu (prethodno određeni rok Q2/2026.) do Q2/2027.
- BiH treba započeti rad na novom zakonu o unutarnjim plovnim putovima kako bi poboljšala regulatorni okvir za plovidbu rijekom Savom, te započeti preuzimanje *acquisa* EU iz Aneksa I.5 Ugovora o Transportnoj zajednici (što je prije moguće).

3.6. Zračni transport

- Po pitanju zračnog transporta, BiH treba nastaviti da osigurava adekvatnu organizaciju i dovoljne resurse Direkciji za civilno zrakoplovstvo za nadzor sigurnosti i zaštite, kako bi postupila po nalazima Evropske agencije za sigurnost zračnog transporta.
- Preporuka je da BiH ubrza izradu i usvajanje Zakona o zrakoplovstvu kako bi se uskladila s *acquisem* EU o zrakoplovstvu u skladu sa Sporazumom o zajedničkom evropskom zračnom prostoru do (prethodno određeni rok Q4/2025.) do Q4/2026.

3.7. Prava putnika (sve vrste transporta) – najnovije informacije (BiH) o napretku u preuzimanju i provedbi *acquisa* EU

- BiH treba nastaviti napredak u provedbi *acquisa* EU o pravima putnika u svim vrstama transporta (kontinuirano).

3.8. Multimodalni i intermodalni (uključujući kombinirani) transport

- BiH treba preuzeti Uredbu o elektroničkim informacijama u teretnom transportu (eFTI) i blisko surađivati s projektom EU4Digital na provedbi eFTI okvira.

4 - Regionalna politika i koordinacija strukturnih instrumenata

- BiH treba da jača institucionalne i administrativne kapacitete za programiranje, provedbu, monitoring i evaluaciju fondova EU kako bi se poboljšao nivo pripremljenosti za provođenje Regionalne politike EU (kontinuirano).
- BiH treba hitno imenovati DIPAK kako bi se ispunile obaveze iz Okvirnog sporazuma o financijskom partnerstvu kojeg je Bosna i Hercegovina ratificirala 20. septembra 2022. godine.
- BiH treba finalizirati prijedlog za uspostavljanje sistema financijskog upravljanja i kontrole za fondove EU u dogovoru s Europskom komisijom i usvojiti ga (prethodno određeni rok Q4/2025.) do Q4/2026., s ciljem jačanja institucionalnih i administrativnih kapaciteta za programiranje, provedbu, monitoring i evaluaciju fondova EU u skladu s Regionalnom politikom EU.
- BiH mora finalizirati sektorske liste prioritetnih projekata za ljudski kapital i digitalizaciju, te usvojiti jedinstvenu listu projekata (prethodno određeni rok Q4/2025.) do Q4/2026. na osnovu dobro razrađenih sektorskih projekata za transport i okoliš.
- BiH treba hitno usvojiti dugo očekivanu cjelodržavnu Strategiju za regionalni razvoj kako bi iskoristila razvojni potencijal svih regija i smanjila regionalne i lokalne nejednakosti u BiH (prethodno određeni rok Q4/2026.) do Q4/2027.
- BiH treba da ugradi dvije EU makro-regionalne strategije (EUSAIR i EUSDR) u svoje državne i regionalne razvojne strateške dokumente i implementirati ih koristeći sve raspoložive izvore financiranja (prethodno određeni rok Q4/2026.) do Q4/2027.

5 Energija

5.1 Obaveze iz Ugovora o Energetskoj zajednici

- BiH treba dovršiti preuzimanje cijelog paketa mjera za integraciju električne energije i provesti aktivnosti utvrđene u zakonodavstvu kako bi se omogućilo spajanje tržišta s EU, uključujući otvaranje energetskih tržišta, razdvajanje djelatnosti i certifikacija operatera prijenosnog sistema, imenovanje jednog nominiranog operatora tržišta električne energije (NEMO), te uspostavljanje tržišta električne energije dan unaprijed i unutar dana (prethodno određeni rok Q2/2026.) do Q1/2027.
- BiH treba hitno uskladiti propise na državnom nivou u oblasti gasa s Trećim energetskim paketom i Paketom za čistu energiju (prethodno određeni rok Q1/ 2026.) do Q4/2026.
- BiH treba otkloniti sve utvrđene povrede *acquisa* EU i Ugovora o Energetskoj zajednici, a posebno one koje se odnose na kontinuirano kršenje Direktive o velikim ložištima (putem planirane modernizacije termoelektrana na koje se to odnosi i/ili smanjenjem proizvodnje), te dovršiti Mapu puta za pravednu tranziciju kako bi se podržalo i ubrzalo postepeno ukidanje uglja u proizvodnji električne energije (prethodno određeni rok Q4/2025.) do Q4/2026.
- BiH treba finalizirati i početi provoditi sveobuhvatnu strategiju obnove zgrada u cilju unaprjeđenja energetske efikasnosti i mjera za smanjenje potrošnje energije (prethodno određeni rok Q2/2026.) Q2/2027.
- BiH treba uskladiti propise i provesti Uredbu o spremnosti na rizike kao i dodatne relevantne propise EU kako bi se povećala otpornost u slučaju energetske krize (prethodno određeni rok Q4/2025.) do Q2/2027.

5.2 Dekarbonizacija i energetska tranzicija

- BiH treba nastaviti s ažuriranjem i provedbom energetskih strategija na državnom i entitetskom nivou kao okvira za energetsku tranziciju, uz postizanje konsenzusa među entitetima i u konsultaciji s civilnim društvom (prethodno određeni rok Q2/2026.) do Q2/2027.

5.3 TEN-E i povezivanje

- BiH treba unaprijediti provedbu svih tekućih i planiranih investicionih projekata za modernizaciju elektroenergetske mreže i interkonekcija (uključujući i projekte od interesa za Energetsku zajednicu - PECI) (prethodno određeni rok Q2/2026.) do Q2/2027.
- BiH treba donijeti zakone i podzakonske akte radi usklađivanja propisa s novom Uredbom o transevropskoj energetskoj infrastrukturi (TEN-E) (prethodno određeni rok do Q1/2026.) do Q4/2026.

5.4 Unutrašnje energetsko tržište

- BiH treba bez daljnjeg odlaganja dovršiti pravno i funkcionalno razdvajanje operatora distribucijskih sistema u entitetima (prethodno određeni rok Q4/2025.) do Q4/2026.
- BiH treba dovršiti preostala imenovanja u upravljačkim strukturama Elektroprenosa BiH (TransCo), uključujući imenovanja u upravni i nadzorni odbor (prethodno određeni rok Q4/2025.) do Q4/2026.

5.5 Obnovljiva energija

- BiH treba provesti zakone o obnovljivim izvorima energije donesene na entitetskom nivou, osiguravajući adekvatnu koordinaciju na državnom nivou u pogledu prikupljanja podataka, garancija porijekla, te procedura izdavanja odobrenja i dozvola (prethodno određeni rok Q4/2025.) do Q2/2027.

- BiH treba bez odlaganja pristupiti planiranju razvoja kapaciteta za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora te, sekundarno, investirati u hidroenergiju na odgovoran način, uz konstruktivan dijalog s civilnim društvom i u skladu s pravilima EU o zaštiti okoliša, transparentnosti i odgovornosti, prvenstveno s ciljem dekarbonizacije domaće potrošnje električne energije (umjesto proizvodnje za izvoz) (prethodno određeni rok Q2/2026.) do Q2/2027.

5.6 Energetska efikasnost

- BiH treba dati prioritet usvajanju Nacionalnog energetskog i klimatskog plana (NECP) koji će uključivati ciljeve i mjere energetske efikasnosti (prethodno određeni rok Q4/2025.) do Q4/2026., zatim usvajanju dugoročne strategije obnove zgrada, osiguravajući adekvatnu koordinaciju na državnom nivou (prethodno određeni rok Q2/2026.) do Q1/2027 i potpunom usklađivanju sa Direktivom o energetskoj efikasnosti i Okvirnom Uredbom o označavanju energetske efikasnosti (prethodno određeni rok Q1/2026.) do Q2/2027.

5.7 Nuklearna sigurnost i zaštita od radijacije

- BiH treba uspostaviti neophodne tehničke aranžmane za korištenje potrebnih komunikacijskih alata za prijavljivanje radioloških hitnih slučajeva do Q3/2026.
- BiH treba uspostaviti plan/vremenski okvir za usklađivanje propisa s *acquisem* Euratoma i dostavljati informacije o utvrđenim nedostacima i ostvarenom napretku do Q2/2027.